

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Illvstrivm Virorvm Epistolae, Hebraicae, Graecae et
Latinae, Ad Ioannem Reuchlin Phorcensem virum nostra
aetate doctissimum diuersis temporibus missae**

Reuchlin, Johannes

Hagenoae, 1519

Ioachimus Vadianus, Ioanni Reuchlin salutem

[urn:nbn:de:bsz:31-270838](#)

E P I S . I L L V S T . V I R O R V M A D

Ioannes Cuspinianus Chœroporeus, Ioanni
Reuchlin salutem.

ERUDITIONEM TUĀ ATQ; DOCTRINĀ DOCTISSIME CAPNIONIĀ IN OMNI
DUDŪ EUROPA DECANTATAM ITA AMPLECTOR ATQ; EX OSCULOR, UT NŌ
POSSIM NON CÓMISERERI IAM INCIPÍETI TUĀ SENECTUTI, Q; FRUSTRĀ A
SCIOLIS TENTAF, SED TU FAC UIRŪ TE EXHIBEAS, & MÆTÆCIAV N; ĀBLÆ. *τῶν μωρόδην φασις νηλι. Forte Climacteric⁹ tuus cū nullum possit aut corporis aut fortunæ dispendiū tibi afferre, famæ cona⁹ iacturā adducere. Sed te quoq; finge deū. Habes græcas, habes latinas consolationes multiformes, si te iā hebræorū piget, animū nō deicias. Sed tu forte milii noctua Athenas, dices, quod facile qdem fero. Nā ita sum totus immersus. Coss: Romanis, quos a primis Iunio & Bruto ad Theoderici usq; tempora deduxi ex Cassiodoro (nam imperatores omneis & Romanos & Græcos & Germanos & Thuringios iam dudum adornatos mea lucubratione exaraui) ut sim noctua hebetior. Tu uero pro amore meo immo nīræ Germania id opæ Cuspiniano p̄stes, audio in Rheno siue sit Spiræ seu Vuormacia adhuc extare integrū Ammiani Marcellini opus, q; sub Juliano uixit. Id diligenter inquiras, ut me certiore reddas, pro quo uicissim a me quicquid possum exigas. Vale raptim & cursim. Ex Vienna Pannoniae sexta Aprilis. M.D. XII.*

Ioachimus Vadianus, Ioanni Reuchlin salutem.

AT TULIT NUPER NOBIS APOLGIAM A TE SCRIPTAM DOCTOR OIM DOCTISSIME SIMON LAZIUS, ERUDITORU OIM ASSERTOR SINGULARIS, NOSTRI VERO PRO SUA HUMANITATE STUDIOSISSIMUS. QUADII BONI Q; DOCTE Q; ARTIFICIOSE MALEUOLETISIMU AIM CUIUSDAM IUDÆI MALE BAPTIZATI, REFUTANTÉ TE AC ELIMINANTÉ COMICAS FERE QUASI IN PLENTIA DISSEMENANTE ASPEXI, UBI DEFENSIOIS LIMITES MIHI MULTA LEKTURORU FRUGE PRETERGRESSUS WIDERIS. POTERAS SIQDEM INTEGRIMÆ AP'D OES FAMÆ SUM MAEQ; OB BENE DE GERMANIS MERITAM ERUDITIONE EXISTIMATIOIS PHILOSOPHUS INFONTISSIMA OPINIONEM TUĀ UEL PAUCIORIBUS PROPUGNARE CONTRA HOIEM PRÆSERTIM IN RELIGIONE NOSTRA NOUŪ & SUSPECTŪ, RESQ; NOUAS NEQUITER MOLIENTE, NI IN AIO TIBI FUisset ALIIS QUOQ; UBERIORE DISPUTATIONE UERITATIS ANSAM CORRIPIENDAM INDICARE, QUIDQ; POTIS SIMUM EA IN RE PHAS & IURA FINANT APERIRE. REDDIDISTI ME FATEOR NŌ TAM CERTIOREM Q; DOCTORI, EOQ; CERTITUDINIS PUOLAVIT ANIMUS, UT IN-

IO. REVCHLIN. LIBER PRIMVS

sententia tuae robur manibus pedibusq; contéderim. Atq; utinam e& mihi uires essent, illa animi efficacia, uti tuis quae sunt copiosisime traducta, possim uel aliqua parte subscribere, animiq; mei erga te tuamq; integritatem ardorem, præter sermonum perpetua preconia characteribus effigiare, quod quia m̄hi iam negatum est. Utinam Capnion tuæ causæ iudicialem archetypum haberem, cui more Notariorum instrumenta probantium uel hoc solo subsignarem. Et ego Vadianus literarum in Gymnasio Viennensi adstipulator, Capnionis causam probo, effero & uictricem iudico manu propria. Sed & hoc ipso forsitan non eges, cum ueritas tibi subscriperit dudum, qua in omni lite uisa, cessat dissensio. Interea mi doctissime Capnion cum sis philosophus & Iouis per secretissima mysteria inter Germanos interpres, attice, latine, & hebraice gnarus, patere te iniuriis peti, cōtumelias inuadi, famam inuidia sollicitari, quo in eorum albo ex omni parte numereris, qui sunt citra omnem ingenii aleam habitu, suorum temporum doctissimi, qui & ipsi mortibus detractoris petiti saepius, nunquam uicti, & cū libros etiam conscriperint Zoili, nil præter infame nomen eorum posteritas habet. Illorum iugi gloria ad nos usq; demanante, qua mirandi ueniūt posteris & posteriorum posteris. Ciceromastix (ut alios sileam) infamiam sibi, at Ciceroni decus ex iniuitate struxit. Capniomastix ex iudeo christianus, ex infami per religionem famam naestus, Capnioni nostro decori erit, sibi ipsi autem infamiae, qui libellis famosis tam opere furat, & deinceps immo non furere sed furari famam optimorum conetur. Sunt hæc tibi laudi Capnion, q; de religione cum eo dissentias, cuius stirps uniuersa christiana incolumentati fuerit inimicissima, q; libros eos eripueris Vulcano, quorum eruditio partim celebris est paucisq; cognita, partim perfidiae falsitatis & mendacii Iudæorum sempiternum testimonium, quod flammis q; rationibus magis extirpati minus est sapientis, minusq; fidei nostræ certitudini ac stabilitati confidentis. Verū de his forsitan tecum alias. Nūc te libet implorare Patrone literarum supreme, uti me in tuorum albo signatum amare uelis, & in eiusdem testimonium rescribere, ut uel manus tuæ habeam, quod uenerer monumentum. Scribam ego posthac ad te & sape & libenter. Vale, Vienna Pannoniae. Novis Aprilis. Anno. M. D. XII.